

Til lovforslag nr. L 144. Betænkning afgivet af Retsudvalget den 16. maj 2000

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af straffeloven

(Tidsbegrænsning af foranstaltninger efter straffelovens §§ 68 og 69)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til justitsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Et af udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Det Centrale Handicapråd,
Torben V. Rasmussen, Brønshøj og
Sind - København Kredsen.

Desuden har udvalget som led i sit arbejde med lovforslaget den 28. april 2000 afholdt en intern høring med inviterede eksperter.

Herefter indstiller *udvalget* lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et mindretal (Venstres, Dansk Folkepartis og Frihed 2000's medlemmer af udvalget) tilslutter sig lovforslaget, idet mindretallet er enig i hensigten med lovændringen, nemlig at personer med behandlingsdomme ikke glemmes eller gemmes i behandlingssystemet. Mindretallet har desuden lagt vægt på, at justitsministeren i svar på spørgsmål nr. 25, der er optrykt som bilag til betænkningen, har vist vilje til at foretage en evaluering, når der foreligger et tilstrækkeligt grundlag for at kunne vurdere virkningen af lov-

ændringen, ca. 7-8 år efter lovens ikrafttræden, og samtidig har tilkendegivet, at der vil blive foretaget løbende statistisk indsamling.

Mindretallet finder det principielt betænkeligt, at lovforslaget tilsyneladende er nødvendigt. Det er mindretallets opfattelse, at forbedringerne kunne være foretaget uden lovændring. Mindretallet ønsker i den forbindelse at fremhæve, at ansvaret for, at en patient ikke glemmes i systemet, ligger dels hos patienten selv, dels hos såvel statsadvokat som behandlende læge eller anden anstaltsleder og ikke mindst hos patientens bi-standsværge.

Mindretallet finder det mere hensigtsmæssigt, at det ekstra ressourceforbrug til kontrol i stedet bliver anvendt i behandlingssystemet.

Et andet mindretal (Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer af udvalget) ville ud fra et grundlæggende retsprincip have foretrukket, at der blev indført egentlige tidsbegrænsninger for behandlingsdomme. Mindretallet støtter sig på model 2 i Straffelovrådets betænkning nr. 1372/1999.

Mindretallet har dog noteret sig, at justitsministeren i svaret på udvalgets spørgsmål nr. 25, der er optrykt som bilag til betænkningen, har givet tilsagn om at iværksætte en evaluering af virkningen af de nye regler og at orientere Retsudvalget om resultatet af evalueringen.

*Dorte Bennedsen (S) Lissa Mathiasen (S) fmd. Per Kaalund (S) Else Marie Mortensen (S)
Jan Petersen (S) Anne Baastrup (SF) nfm. Sonja Albrink (CD) Elisabeth Arnold (RV)
Søren Søndergaard (EL) Birthe Rønn Hornbech (V) Inge Dahl-Sørensen (V) Karen Rønde (V)
Tom Behnke (FRI) Helge Adam Møller (KF) Jens Heimbürger (KF) Peter Skaarup (DF)
Jann Sjursen (KRF)*

Et af udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes svar herpå*Spørgsmål nr. 25:*

Hvad er ministerens holdning til at indsætte en revisionsbestemmelse i lovforslaget om, at loven skal tages op til revision om f.eks. 3 eller 5 år? Vil ministeren selv stille ændringsforslag herom?

Svar:

Justitsministeriet er indstillet på at foretage en evaluering, når der foreligger et tilstrækkeligt grundlag for at kunne vurdere virkningen af de nye regler.

De nye regler om tidsbegrænsning af foranstaltninger efter straffelovens § 68 og § 69 gælder ifølge lovforslagets § 2 alene for foranstaltninger, der idømmes efter lovens ikrafttræden, eller hvor der efter straffelovens § 72 sker en skærpelse af tidligere idømte foranstaltninger. Derimod gælder de nye regler ikke for sager af denne karakter, der er endeligt afgjort før lovens ikrafttræden. De nye regler gælder heller ikke for sager om ændring eller endelig ophævelse af foranstaltninger efter straffelovens § 72, der afgøres efter lovens ikrafttræden, og hvor foranstaltningen efter rettens afgørelse opretholdes eller lempes.

Efter de foreslåede nye regler skal der fastsættes en længstetid på 5 år for frihedsberøvende foranstaltninger i anledning af ikke-personfarlig kriminalitet. For frihedsberøvende foranstaltninger i anledning af personfarlig kriminalitet fastsættes ingen længstetid, men anklagemyndigheden skal indbringe spørgsmålet om ændring eller endelig ophævelse af foranstaltningen for retten 5 år efter afgørelsen, medmindre spørgsmålet har været forelagt retten inden for de sidste 2 år.

For ikke-frihedsberøvende foranstaltninger fastsættes en længstetid på 3 år.

For også at kunne inddrage de lidt længerevarende foranstaltninger i overvejelserne, vil der næppe være grundlag for at gennemføre en mere omfattende evaluering af de nye regler før tidligst ca. 7-8 år efter lovens ikrafttræden. Der vil dog naturligvis før dette tidspunkt kunne tages skridt til at forberede evalueringen, f.eks. i form af løbende statistikindsamling.

Det er ganske vist forudsat i bemærkningerne til lovforslagets § 2, at tidligere idømte foranstaltninger, der ikke omfattes af de nye regler, af anklagemyndigheden indbringes for retten efter straffelovens § 72 senest, når der er forløbet 3 år eller 5 år fra dommen blev afsagt, afhængig af, om der er tale om en frihedsberøvende eller ikke-frihedsberøvende foranstaltning. De nye regler vil imidlertid kun få (fuld) virkning for foranstaltninger, der idømmes eller skærpes efter lovens ikrafttræden.

Efter Justitsministeriets opfattelse er der i øvrigt ikke noget tvingende behov for at indsætte en egentlig revisionsbestemmelse i lovforslaget.

Der kan i stedet peges på muligheden for, at der i Retsudvalgets betænkning gøres en bemærkning om, at justitsministeren over for udvalget har givet tilsagn om at iværksætte en evaluering af virkningen af de nye regler og at orientere Retsudvalget om resultatet af evalueringen.

En lignende model blev anvendt i forbindelse med indførelsen af de nye regler om behandling af klager over politipersonalet, jf. Retsudvalgets betænkning af 23. maj 1995 vedrørende lovforslag nr. L 242 (vedtaget som lov nr. 393 af 14. juni 1995).